
Kursus i bækkenets anatomi med fokus på genital prolaps og stressinkontinens.

Belyst ved dissektions af bækkenet og hands- on prolaps operationer.

Hvornår: Mandag den 12. – tirsdag den 13. januar 2009

Hvor: Anatomisk Institut, Aarhus Universitet. og Urogynækologisk Klinik, Århus Universitets Hospital, Skejby

Tilmelding: Forskningssygeplejerske Malene Kjærgaard mkg@sks.aaa.dk

Indhold:

- En teoretisk opdatering af bækkenets anatomi efterfulgt af dissektion af præparater på Anatomisk Institut
- Teoretisk gennemgang af de mest anvendte prolaps operationer
- Teoretisk gennemgang af udvalgte inkontinens operationer
- Hands – on demonstration af de hyppigste prolapsoperationer og video-transmitterede prolapsoperationer.

Deltagere: 18 læger med speciel interesse indenfor området.

Kursus arrangører:

Lektor Peter Holm-Nielsen, Anatomisk Institut, Aarhus Universitet
Karl Møller Bek, Susanne Axelsen, Urogynækologisk Klinik, Skejby Sygehus
Kursus afgift: 4.000 kr

Undervisere:

Jørgen Præst
Thomas Larsen
Marianne Glavind - Kristensen
Susanne Greisen
Susanne Axelsen
Karl Møller Bek
Peter Holm-Nielsen

Mandag den 12. januar på Anatomisk Institut, Aarhus Universitet

Kl. 8.30 - 9.00	Ankomst – Kaffe
Kl. 9.00 -10.00	Gennemgang af bækkenets anatomi med speciel fokus på prolaps og inkontinens.
Kl. 10.00 -11.30	Dissektion af præparater. 2 kursister om hvert præparat.
Kl. 11.30 -12.00	Præsenterer kursisterne de fundne strukturer for hinanden.
Kl. 12.00 -13.00	Frokost og repetition af anatomi gennemgang.
Kl. 13.00 -15.00	Dissektion af præparater.
Kl. 15.00 -16.30	Præsenterer kursisterne de fundne strukturer for hinanden og der opsummeres.
Kl. 18.00 -19.30	Middag
Kl. 19.30 -21.30	Teoretisk gennemgang af prolapsoperationer. Forberedelse til næste dags operationer.

Operativ behandling af Cystocele

Operations indikation – valg af operationsmetode – meche brug – video demonstration af operation. *Underviser Susanne Greisen*

Operativ behandling af Rectocele og perineorrhaphi

Operations indikation – valg af operationsmetode – meche brug , video demonstration af operation. *Underviser Thomas Larsen*

Operativ behandling af Vaginal tops prolaps

Operations indikation – valg af operationsmetode – meche brug – video demonstration af operation. *Underviser Marianne Glavind - Kristensen*

Anatomi undervisning i det 18. og 19. århundrede. Jakob Bek-Thomsen Ph.D. stipendiat, cand mag. (Idéhistorie og videnskabsstudier)

Tirsdag den 13. januar på Operationsafdelingen, Skejby Sygehus (Konferencerummet, Urogynækologisk Klinik)

Kl. 8.00 Morgenkaffe - omklædning

Kl. 8.30 Første operation video transmitteres. Mulighed for at diskutere med operatøren under operationen. Mulighed for at assistere til operationen.

Kl. 9.30 Anden operation.

Kl. 10.30 Tredje operation.

Kl. 11.30 Fjerde operation

Kl. 12.00 Frokost

Kl. 13.00 Opfølgning, kritik, udlevering af kursusbevis.

Operationerne vil være: Cystocele, rectocele, lateral cystocele, perinerorrhaphia, TVT-O eventuelt Prolift

Alle operationer vil foregå i lokal anæstesi.

Dissektions opgaver

Hold 1 og 2

Find ureters relation til uterus, dens forløb frem til blæren. Frilæg de cardinale og sacrouterine ligamenter. Se på fossa rectovaginale og frilæg den rectovaginale fascie oppefra. Se på den rectovaginale fascies relation til de sacrouterine ligamenter og til de cardinale ligamenter. McCall sutur – hvordan? Bob Shull operation.

For at lette adgangen kan præparatet på et tidspunkt eventuelt deles svarende til promontoriet.

Hold 3 og 4

Find den pubocervicale fascie og det pubourethraele ligament. Frilæg blæren og find ureter. Hvordan løber den i blæren. Er der god afstand dertil, når man laver kolp. Ant. Frilæg foramen obturatum og find arcus tendineus. Find m. pubococcygeus og iliococcygeus. Hvor placeres TVT og TVT-O bændlet.

Laterale defekter, kan det forekomme? Find n. obturatum og kar. Afstand fra arcus.

Hold 5 og 6

Find den rectovaginale fascie. Dens relation til arcus tendineus. Find musklerne omkring introitus og den anale sfinkter. Frilæg centrum tendineum.

Hvor placeres den posteriore IVS? Hvor ligger pudendus? Er det sikkert at perforere perineum, som beskrevet ved den posteriore IVS teknik. Ved Bob Shull teknikken – hvor sætter man suturerne? Hvor ligger ureter og rectum i forhold til suturerne?

Sacrospinøs sutur. Hvor sættes de?

Hold 7 og 8

Del præparatet på langs i et sagittalt snit. Find fascierne. Urethra i tværsnit. Rectum og sfinkterene i tværsnit. Se på relationen mellem den interne og eksterne sfinkter.

Hænger sfinkter sammen med m. transversus perinei og bulbocavernosus?

Hold 9

Frilæg strukturerne således, at der kan anlægges en Prolift og andre prolene net til vaginaltopps prolaps. Sæt proliften og den anden meche på plads og find de "farlige" områder.

For alle hold synes jeg, at man skal fri dissekere perineum og finde fossa ischiorectalis. Se hvordan bækkenbundsmusklerne ligger i forhold til huden og spina og pudendus.

Opgaverne er vejledende. Dog synes jeg, at alle områder skal belyses.

Karl Møller Bek , Susanne Axelsen
